

УПРАВЛІННЯ ОБОРОТНИМИ АКТИВАМИ НА СУЧАСНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ

Бабич Л.М., кандидат економічних наук, Національний транспортний університет, Київ, Україна, babich_ludmila@ukr.net, orcid.org/0000-0003-1602-929X

Головатий В.В., Національний транспортний університет, Київ, Україна, golovatijvadim@gmail.com, orcid.org/0000-0001-9255-0736

CURRENT ASSETS MANAGEMENT AT A MODERN ENTERPRISE

Babich L.M., Candidate of Economic Sciences, National Transport University, Kyiv, Ukraine, babich_ludmila@ukr.net, orcid.org/0000-0003-1602-929X

Holovatiy V.V., National Transport University, Kyiv, Ukraine, golovatijvadim@gmail.com, orcid.org/0000-0001-9255-0736

Постановка проблеми. Розвиток ринкових відносин в Україні вимагає нових підходів до управління економікою як на макрорівні, так і на рівні окремих підприємств. Особливого значення набувають проблеми створення таких механізмів управління фінансами підприємств, які б відповідали ринковим умовам господарювання та забезпечували достатній рівень платоспроможності і ліквідності. У сучасних умовах, коли для більшості підприємств типовим наслідком кризових явищ їхнього економічного розвитку стала нестача необхідних обсягів оборотних активів, неодмінно виникає ускладнена ситуація щодо забезпечення стабільності всіх важливих процесів господарювання. Низька забезпеченість виробничих підприємств оборотними активами супроводжується, як правило, і низьким рівнем їх використання, тому одним із найактуальніших завдань у напрямі створення умов для фінансової стійкості вітчизняних підприємств є суттєве вдосконалення механізму формування та використання оборотних активів.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Про важливість дослідження засад щодо формування та використання оборотних активів в цілому, а також окремих їх елементів неодноразово зазначалось у наукових працях Бабич Л.М. [1,2], Білик М.Д. [8,9], Бондаренко О.С. [3], Добровольської О.В. [5], Ковальчук І.В. [6], Поддєрьогіна А.М. [8,9] та ін..

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість вітчизняних і зарубіжних публікацій, не було проведено достатньо поглиблених досліджень стосовно такої визначної складової в системі науково-теоретичних засад з управління оборотними активами, що, в першу чергу, торкається головних принципів, передових за сучасних умов господарювання методів, які б функціонально спрямовували реалізацію заходів щодо ефективної роботи і перспективної життєдіяльності підприємства в непростих економічних умовах сьогодення, що зачасти зазнають вразливих і непередбачуваних змін, і які можуть стати загрозливою перешкодою у проведенні аналітичних досліджень відносно перспектив впливу на процеси формування і використання оборотних активів, передовсім, чинників зовнішнього середовища.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає в поглибленні на основі аналізу формування оборотних активів на окремому підприємстві науково-теоретичних засад та розробці пропозицій з управління оборотними активами в сучасних економічних умовах.

Виклад основного матеріалу. Оборотними активами, як відомо, визнаються грошові кошти та їх еквіваленти, що необмежені у використанні, а також інші активи, що призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу, або ж протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Значну частку оборотних активів на підприємствах складають запаси – предмети праці, що призначені для обробки, переробки, використання у виробництві для господарських потреб, а також засоби праці, які підприємство включає до складу малоцінних та швидкозношуваних предметів.[7]

Варто відразу ж зазначити, що, не дивлячись на вже значний обсяг наукових досліджень у царині проблем оборотного капіталу, в економічній літературі все ж досі не висвітлено єдиного підходу щодо визначення економічної сутності оборотних активів. Найчастіше дану економічну категорію трактують як механічне об'єднання різних за роллю в процесі кругообігу економічних категорій, або як поєднання активів, які протягом одного виробничого циклу можуть бути перетворені на гроші. Наприклад, згідно з думкою Ковальчук І.В. «Кошти підприємства, авансовані в предмети праці, разом із залишками грошей на його банківському рахунку, становлять оборотні

засоби підприємства. Оборотні засоби є найбільш мобільною частиною його активів, за умов звичайної господарської діяльності вони безперервно здійснюють кругообіг, знаходячись то на стадії виробництва, то в сфері обігу, змінюючи при цьому свою форму у відносно короткий строк (менший за рік, або операційний цикл). Виробничі запаси сировини і матеріалів передаються на подальшу обробку у виробничі цехи, де з них виготовляється продукція. Запаси готової продукції шляхом продажу переходять у дебіторську заборгованість, яка, в свою чергу, за настанням строку платежу перетворюється на грошові кошти» [6].

Найбільш поширеним в наукових джерелах є твердження, що оборотні активи – це вартість, що авансується в грошовій формі і приймає в процесі безперервного, планомірного кругообігу коштів форму оборотних виробничих фондів і фондів обігу [1,5,8]

Розгалуженість трактувань дає підстави прийти до висновку, що категорія оборотних активів є дещо складнішою для сприйняття, а ніж категорія основних засобів, адже оборотні кошти підприємства більш неоднорідні за своїм складом і мають суттєвий складник з окремих елементів. Так, серед них можуть бути матеріальні елементи (запаси сировини, матеріалів), які в подальшому становитимуть матеріальну основу виготовленої продукції, або ж будуть спожиті в процесі виробництва, але в речовій формі не увійдуть у створений продукт (запас пального); також будуть грошові кошти (готівка в касі підприємства або кошти на банківських рахунках), і, як правило, будуть різні види дебіторської заборгованості.

Та все ж, головне, що об'єднує всі елементи оборотних активів, це те, що вони використовуються протягом періоду, що не перевищує один рік у процесі здійснення операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства, і які спрямовуються на забезпечення стабільності його функціонування.

Оборотні активи за своєю величиною займають друге місце після основних засобів в загальному обсязі ресурсів, які визначають економіку підприємства з позиції вимог ефективного ведення його фінансово-господарської діяльності. При цьому важливо, що обсяг оборотних активів повинен бути достатнім для здійснення виробництва продукції (виконання робіт, надання послуг) в асортименті та у кількості, що може сприйнятися ринком, і, в той же час, цей обсяг має бути такий, що не призводить до збільшення виробничих витрат. У такий спосіб фінансовий стан підприємства знаходиться в безпосередній залежності від того, наскільки швидко засоби, які вкладені в активи, перетворюються в реальні гроші, а також наскільки в цілому забезпечене підприємство, відповідно до потреби, оборотними коштами.

Нині підприємствам надано право самостійно розраховувати нормативи оборотних коштів за допомогою використання нормативного методу, що враховує специфіку розрахунку для виробничих фондів і окремих елементів фондів обігу.

При цьому, важливо підкреслити, що формування оборотних активів починає відбуватися вже в момент заснування підприємства, тобто коли створюється його статутний (зареєстрований) капітал. Далі у процесі роботи джерелом поповнення оборотних активів стає отриманий прибуток та кошти, які прирівнюються до власних, тобто ті, що належать підприємству, але постійно знаходяться в обороті. До них включаються: мінімальна заборгованість з оплати праці працівників підприємства, яка переходить з місяця в місяць; резерви на покриття майбутніх витрат; мінімальна заборгованість перед бюджетом та позабюджетними фондами, яка також переходить; кошти кредиторів, отримані як передплати за продукцію (товари, роботи, послуги); кошти покупців, тощо. Скороченню загальної потреби суб'єкта господарювання в оборотних активах та стимулюванню їх ефективного використання сприяють також запозичені кошти.

Головною метою управління оборотними активами на підприємстві є забезпечення оптимальних їх обсягів за всіма складовими для отримання передбачених у фінансовій стратегії та у поточних фінансових планах, операційних і фінансових бюджетах економічних вигод.

Для проведення аналізу оборотних активів скористаємося даними звітності підприємства ДП «Украсерорух» за 2018-2020 рр., що наводяться у табл. 1.

Наведені дані свідчать, що впродовж вказаного періоду на підприємстві ДП «Украсерорух», яке займається дослідженням повітряного простору в межах кордонів України, спостерігалось певне коливання загального обсягу оборотних активів: за 2018-2019рр. – відбулось зростання на 552923 тис.грн., а за 2019-2020рр. – різке зменшення на 1646379 тис.грн. При цьому запаси у 2020 р. у порівнянні з 2019 р. зменшились на 107423 тис. грн., або ж на 2,06%, дещо схожа ситуація відбулася із виробничими запасами також. Та якщо зміни в запасах можна віднести до позитивних, то зміни в грошових коштах – до негативних, адже тільки за 2020 рік відбулось їх зменшення на суму 1193590 тис. грн.. Загалом же зменшення грошових коштів та їх еквівалентів завжди вказує на

формування загроз стосовно забезпечення необхідного рівня ліквідності та платоспроможності серед інших показників фінансового стану підприємства.

Таблиця 1 – Склад і структура оборотних активів ДП «Украерорух» за 2018-2020 рр.
Table 1 – Composition and structure of current assets of SE «Ukraerorukh» for 2018-2020.

(тис.грн.)

Показники	2018рік	%	2019рік	%	2020рік	%	Відхилення 2019/ 2018 р		Відхилення 2020/ 2019 р	
							За сумою, +-	(%)	За сумою, + -	(%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Запаси	127478	5,5	143398	5	35975	2,94	15920	-0,5	-107423	-2,06
Виробничі запаси	127423	5,5	143185	5	35743	2,92	15762	-0,5	-107442	-2,08
Товари	55	0,002	213	0,01	232	0,02	158	0,098	19	0,01
Дебіторська заборг. за товари, роботи, послуги	424758	18,34	742488	25,88	502147	41,1	317730	7,54	-240341	15,22
Дебіторська заборг. За розрахунками:	153958	6,64	168526	5,87	32753	2,67	14568	-0,77	-135773	-3,2
з бюджетом	1002	0,04	35892	1,25	38655	3,16	34890	1,21	2763	1,91
у тому числі з податку на прибуток	-	0	34598	1,2	37315	3,05	34598	1,2	2717	1,85
Інша поточна дебіторська заборгованість	24581	1,06	57744	2,01	113632	9,29	33163	0,95	55888	7,28
Гроші та їх еквіваленти	1567217	67,67	1687814	58,83	494224	40,43	120597	-8,84	-1193590	-18,4
Готівка	26	0,001	79	0,003	36	0,002	53	0,002	-43	-0,001
Рахунки в банках	1566718	67,65	1687735	58,83	463105	37,88	121017	-8,82	-1224630	-20,95
Витрати майбутніх періодів	2211	0,1	18150	0,63	4431	0,36	15939	0,53	-13719	-0,27
Інші оборотні активи	14518	0,62	14634	0,51	450	0,03	116	-0,11	-14184	-0,48
Всього	2315723	100	2868646	100	1222267	100	552923	0	-1646379	0

Далі, надто важливою і такою, що певним чином може спотворювати структуру оборотних активів, є дебіторська заборгованість. Згідно даних табл. 1, за 2020р. дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги зменшилась на 240341 тис. грн., що звичайно ж є позитивним явищем, і свідчить про те, що партнери по бізнесу вчасно розраховувались з підприємством за товари, роботи та послуги.

Однак, слід враховувати, що загальна величина дебіторської заборгованості на підприємстві ДП «Украерорух» все ж залишається значущою і становить 724502 грн., що у загальній величині його оборотних активів складає майже половину. Для більш детального дослідження показано дані щодо складу та структури дебіторської заборгованості ДП «Украерорух» в табл. 2 за період, що аналізується.

Наведені в табл. 2 показники вказують на необхідність застосування підприємством ефективних заходів управління щодо скорочення дебіторської заборгованості в наступних періодах. При цьому необхідно враховувати факти, що у складі дебіторської заборгованості найбільшу питому вагу становлять заборговані кошти за товари, роботи і послуги, неоплачені в строк, інша поточна

дебіторська заборгованість, заборгованість з бюджетом та за виданими авансами, що і відповідає таким структурним величинам: 69,3%, 15,7%, 5,3%, 4,5%.

Таблиця 2 – Склад та структура дебіторської заборгованості ДП «Украерорух» за 2018-2020 рр.
Table 2 – Composition and structure of receivables of SE «Ukraerorukh» for 2018-2020

(тис.грн.)

Показники	2018		2019		2020		Відхилення 2019/2018		Відхилення 2020/2019	
	Тис грн	%	Тис грн	%	Тис грн	%				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Дебітор.заборг. за товари, роботи, послуги	424758	70,3	742488	71,44	502147	69,3	317730	1,14	-240341	-2,14
Дебіторська заборг. зарозр.										
За виданими авансами	153958	25,47	168526	16,21	32753	4,5	14568	-9,26	-135773	-11,71
з бюджетом	1002	0,17	35892	3,5	38655	5,3	34890	3,33	2763	1,8
у тому числі з податку на прибуток	-	0	34598	3,3	37315	5,2	34598	3,3	2717	1,9
Інша поточна дебіторська заборгованість	24581	4,06	57744	5,55	113632	15,7	33163	1,49	55888	10,15
Всього	604299	100	1039248	100	724502	100	434949	0	-314746	0

Для пришвидшення процесів оптимізації розміру та структури дебіторської заборгованості підприємству можна було б рефінансувати певну її частину, прискоривши переведення в інші форми оборотних активів, зокрема, наприклад, у ліквідні короткострокові цінні папери. В цілому ж, з метою посилення управління дебіторською заборгованістю в наступних періодах підприємству ДП «Украерорух» першочергово необхідно визначати ступінь ризику несплати рахунків всіма покупцями; а також збільшувати коло покупців для мінімізації втрат від несплати одним або декількома покупцями, здійснювати оперативний контроль за надходженням готівки з визначенням кола потенційних дебіторів, а головне – створити чітку систему планування дебіторської заборгованості з відображення параметрів показників у фінансовій стратегії підприємства. Контроль за процесом руху окремих складників щодо дебіторської заборгованості пропонується здійснювати згідно розробленої і запропонованої раніше моделі контролінгу дебіторської заборгованості на підприємстві[2].

З метою ж оптимізації загальної структури оборотних активів підприємству ДП «Украерорух» доцільно невідкладно впровадити використання методу оптимізації фінансових рішень, який передбачає реалізацію комплексної моделі грошових розрахунків, що включає розрахунки за дебіторською заборгованістю, і яка зорієнтована на: максимізацію вартості капіталу підприємства; мінімізацію накладних витрат; максимізацію абсолютної суми прибутку підприємства та максимізацію прибутку на одиницю вкладеного капіталу; максимізацію рентабельності власного капіталу; мінімізацію тривалості обороту капіталу, тобто загального прискорення оборотності капіталу підприємства[9].

Запропоновані заходи, на наш погляд, дозволять підвищити рівень платоспроможності, ліквідності та прибутковості кожного з вітчизняних підприємств різних галузей економіки, в тому числі, і надто важливої для розвитку економіки країни - транспортної галузі.

Як бачимо, для досягнення основної мети в системі менеджменту щодо забезпечення оптимальних обсягів та оптимальної структури оборотного капіталу підприємства, управління оборотними активами має спрямовуватись на вирішення певних завдань, серед яких найважливішими та найсуттєвішими, на наш погляд, є наступні:

- формування достатніх обсягів оборотних активів на основі їх раціонального планування (нормування);

- забезпечення певних пропорцій між обсягами окремих складових оборотних активів;

- оптимізація структури складових оборотних активів з акцентом на частку дебіторської заборгованості;
- ефективне використання всіх складових оборотних активів;
- контроль за обсягами оборотних активів та поточних зобов'язань;
- аналіз впливу оборотних активів на фінансовий стан підприємства.

Не можна при цьому не враховувати, що із реалізацією завдань щодо управління оборотними активами тісно пов'язуються основні засадничі принципи, на яких ці процеси повинні базуватися, а також провідні функції, здійснення яких врешті і забезпечить реалізацію поставлених завдань.

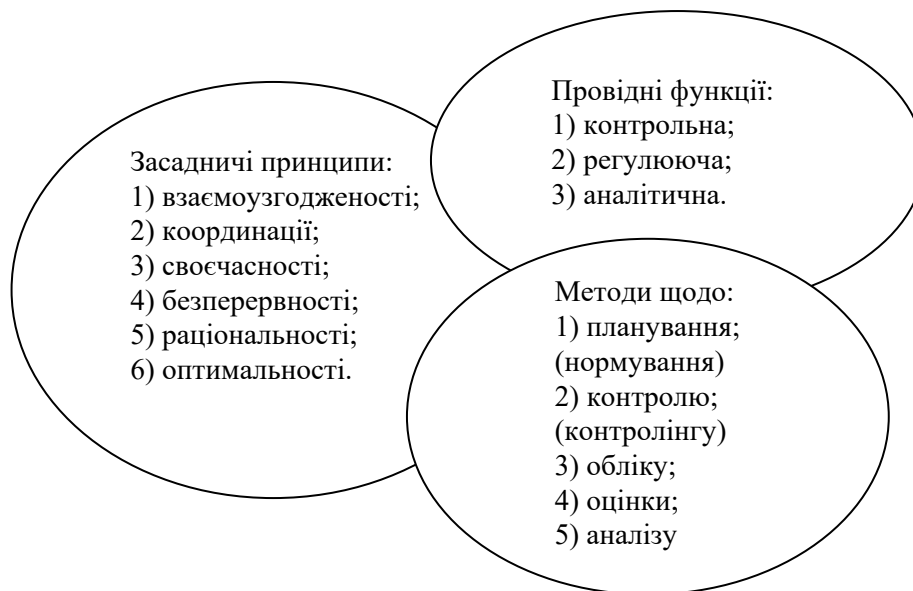

Рисунок 1 – Науково-теоретичні засади управління оборотними активами на сучасному підприємстві

Figure 1 – Scientific and theoretical foundations of current assets management in a modern enterprise

Розглядаючи базові науково-теоретичні засади з управління оборотними активами в сучасних економічних умовах, стосовно, зокрема, основних принципів можна відмітити, що управління оборотним капіталом має здійснюватись в системі загального менеджменту на підприємстві, тому важливо всі заходи запроваджувати в контексті взаємоузгодження, координації та своєчасності прийняття управлінських рішень. Враховуючи необхідність безперервності процесу формування оборотних активів для забезпечення безперебійності, передовсім, основних операційних процесів, вкрай необхідним постає дотримання принципу раціональності в обґрунтуванні обсягів оборотних активів та пов'язаних з ними витрат, що в кінцевому підсумку цілеспрямовано сприятиме реалізації принципу оптимізації як цільового і визначального у досягненні поставленої загальної мети.

Саме завдяки послідовному дотриманню всіх вказаних принципів можна очікувати на дієвість функцій, що мають супроводжувати управління оборотними активами на підприємстві, а саме: контрольна, регулююча, аналітична – як таких, що цілковито проявляються, головним чином, через досягнення підприємством достатнього рівня ліквідності та платоспроможності. Зрозуміло, що утримання на достатньому рівні показників платоспроможності підприємства в значній мірі визначатиметься тим, в який спосіб здійснюватиметься їх планування, бюджетування, аналіз та контроль за виконанням. З огляду на це, варто завжди обмірковано робити вибір стосовно методів і моделей, які підприємство вважає за доцільне застосовувати в управлінні оборотними активами, маючи на увазі, передовсім, новітні методи сучасних облікових та фінансово-аналітичних процесів[4].

Враховуючи ситуаційну складність, що пов'язується з політичними викликами, військовими діями, та підвищену вимогливість середовища через обставини епідемії коронавірусу, ефективність управління оборотними активами дедалі більшою мірою залежатиме від врахування чинників, які безпосередньо впливають на даний процес. Взаємозв'язок в системі провідних чинників та їх вплив на управління оборотними активами підприємства показано на рисунку 2.

Зрозуміло, що система чинників стосовно впливу на управління оборотними активами підприємства має поділятися на дві групи, тобто на внутрішні та зовнішні. При цьому, перша група

чинників впливає на процес управління оборотними активами підприємства безпосередньо, а друга – опосередковано, а це, в свою чергу, вказує, що, якщо підприємство не в змозі змінювати зовнішні чинники, то безпосередній вплив на внутрішні воно має здійснювати, використовуючи дієві засоби фінансового механізму. Натомість, бажаючи, наприклад, прискорити реалізацію готової продукції як складової оборотних активів, підприємство все ж може впливати на певні внутрішні чинники, але в той же час не зможе змінити якісні та кількісні характеристики продукції конкурентів. Наприклад, підприємство може тільки пристосуватися до змін в законодавчій базі, але не змінювати інформаційне наповнення змісту.

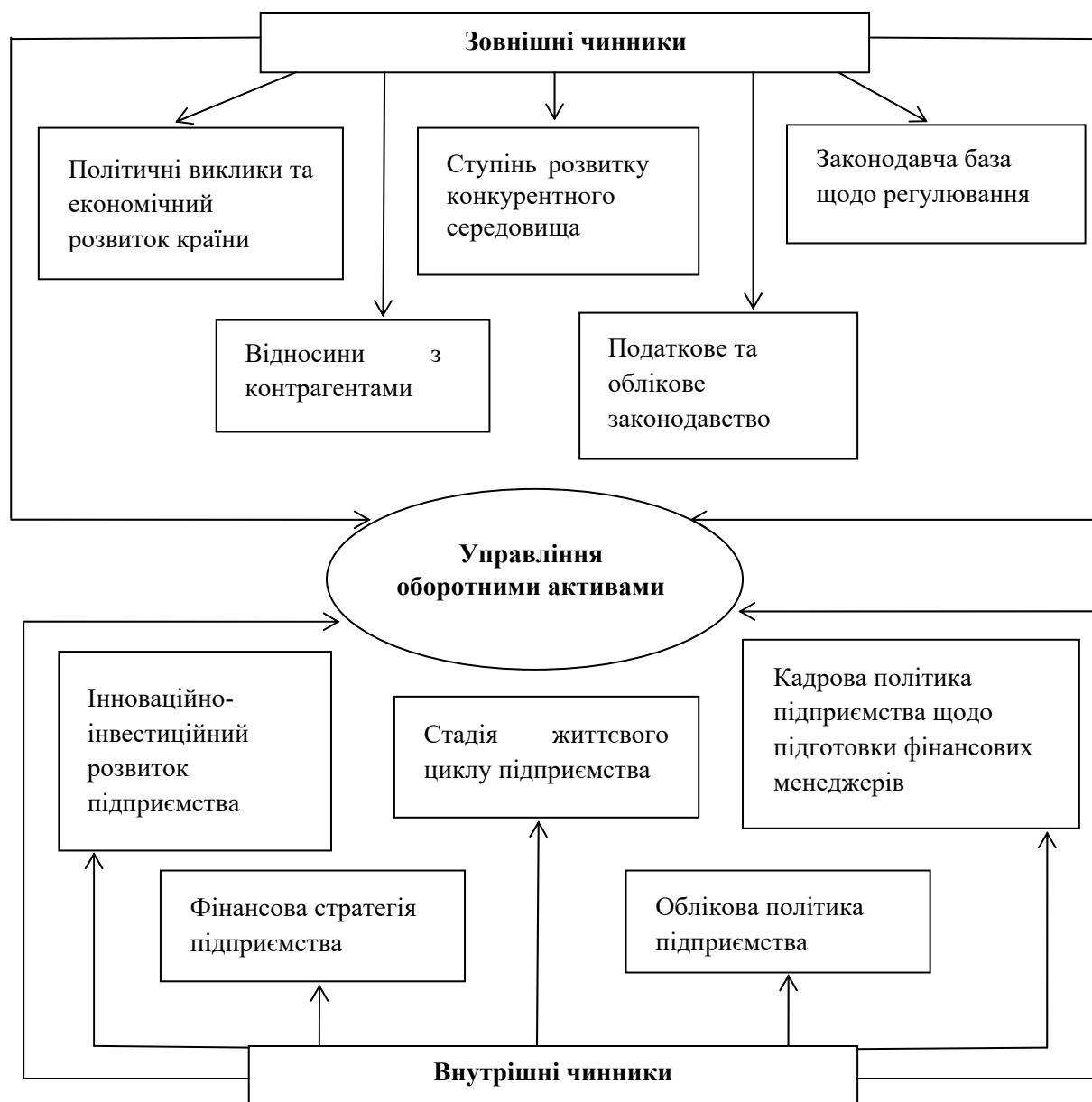

Рисунок 2 – Система чинників впливу на управління оборотними активами підприємства
Figure 2 – The system of factors influencing the management of current assets of the enterprise

Саме з урахуванням всіх зазначених чинників зовнішнього і внутрішнього середовища і має здійснюватись управління оборотними активами на сучасних підприємствах України, що, в свою чергу, дозволить виявити певні ризики і спрямовувати формування основних тенденцій з розвитку оборотних коштів стосовно структурних особливостей їх формування та подальшого використання.

Висновки. Отже, оборотні активи, що є вагомою складовою загальної величини активів підприємства, на нашу думку, слід розглядати як сукупність матеріальних і грошових коштів, які використовуються підприємством протягом періоду, що не перевищує один рік, для забезпечення

планової реалізації процесів в операційній, фінансовій та інвестиційній діяльності, з урахуванням системи власних можливостей та комплексу чинників зовнішнього середовища, в напрямку запобігання можливих ризиків і створення передумов для подальшого ефективного його функціонування.

В системі управління оборотними активами кожне підприємство першочергову увагу має приділяти оптимізації обсягів оборотних активів, застосовуючи, передовсім, нормативний метод та інші ефективні методи сучасного планування та бюджетування для забезпечення безперебійного функціонування, передовсім, операційних процесів. В структурі оборотних активів варто акцентувати увагу на зменшенні частки дебіторської заборгованості за різними її видами, заздалегідь досліджуючи можливість ризиків несплати відповідним колом покупців та поступово запроваджуючи ефективну систему контролінгу з метою планового скорочення і оптимізації обсягів дебіторської заборгованості в наступних періодах.

Для нормального ж функціонування підприємств важливо, щоб їх менеджери та керівники, приймаючи рішення стосовно загальної оцінки фінансового стану підприємства, своєчасно б мали об'єктивну й ґрунтовну інформацію щодо руху обсягів оборотних активів з детальними розрахунками структурних співвідношень окремих їх складових за відповідні періоди.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Бабич Л.М. Формування оптимальної структури оборотних коштів // Актуальні проблеми економіки, 2001 – № 9-10, С. 12-24.
2. Бабич Л.М., Перещ Н.П. Управління дебіторською заборгованістю підприємства в сучасних економічних умовах [Електронний ресурс] / Л.М. Бабич, Н.П.Перещ // Приазовський економічний вісник. – 2019. – №3 (14). – С. 129-135, – Режим доступу: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-3-14>
3. Бондаренко О.С. Управління поточними активами: теоретичні основи та практичне застосування // Вісник Хмельницького національного університету, – 2005. – №3. – С.51-56
4. Digital – технології облікових і фінансово-аналітичних процесів на транспортних підприємствах. Навч.-метод. посібник / За ред. проф. Базиліук А.В., доц. Гошовської В.В. – К.: НТУ, 2019.- 263 с.
5. Добровольська О. В. Пріоритети формування оборотного капіталу підприємства у нестабільному середовищі / О. В. Добровольська // Інвестиції: практика та досвід – 2010. – №8 – С. 45–49.
6. Ковальчук І.В. Реальна економіка: навчальний посібник з економіки підприємства / І.В.Ковальчук. – К.:ВІПОЛ, 2004 – 393с.
7. Наказ Мінін від 7 лютого 2013 року № 73 «Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 року за № 336/22868
8. Фінанси підприємств: Підручник /А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д.Буряк 6-те видання, 2006. – 552 с.
9. Фінансовий менеджмент: підручник / [А.М.Поддєрьогін, Н.Д.Бабяк, М.Д.Білик та ін]; кер.авт. і наук. ред. проф. А.М.Поддєрьогін. – 2-ге вид. перероб. – Київ: КНЕУ, 2017. – 534 с.

REFERENCES

1. Babych L.M. Formuvannia optymalnoi struktury oborotnykh koshtiv // Aktualni problemy ekonomiky, 2001 – № 9-10, S. 12-24.
2. Babych L.M., Pereshch N.P. Upravlinnia debitorskoiu zaborhovanistiю pidpriemstva v suchasnykh ekonomichnykh umovakh [Elektronnyi resurs] / L.M. Babych, N.P.Pereshch // Pryazovskyi ekonomichnyi visnyk. – 2019. – №3 (14). – S. 129-135, – Rezhym dostupu: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-3-14>
3. Bondarenko O.S. Upravlinnia potochnymy aktyvamy: teoretychni osnovy ta praktychne zastosuvannia // Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu, – 2005. – №3. – S.51-56
4. Digital – tekhnolohii oblikovykh i finansovo-analitychnykh protsesiv na transportnykh pidpriemstvakh. Navch.-metod. posibnyk / Za red. prof. Bazyliuk A.V., dots. Hoshovskoi V.V. – K.: NTU, 2019.- 263 s.
5. Dobrovolska O. V. Priorytety formuvannia oborotnoho kapitalu pidpriemstva u nestabilnomu seredovyshchi / O. V. Dobrovolska // Investytsii: praktyka ta dosvid – 2010. – №8 – S. 45–49.

6. Kovalchuk I.V. Realna ekonomika: navchalnyi posibnyk z ekonomiky pidpryemstva / I.V.Kovalchuk. – K.:VIPOL, 2004 – 393s.
7. Nakaz Minfin vid 7 liutoho 2013 roku № 73 «Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti»», zareiestrovanyi v Ministerstvi yustytzii Ukrainy 28 liutoho 2013 roku za № 336/22868
8. Finansy pidpryemstv: Pidruchnyk /A.M. Poddierohin, M.D. Bilyk, L.D.Buriak 6-te vydannia, 2006. – 552 s.
9. Finansovyi menedzhment: pidruchnyk / [A.M.Poddierohin, N.D.Babiak, M.D.Bilyk ta in]; ker.avt. i nauk. red. prof. A.M.Poddierohin. – 2-he vyd. pererob. – Kyiv: KNEU, 2017. – 534 c.

РЕФЕРАТ

Баби́ч Л.М. Управління оборотними активами на сучасному підприємстві / Л.М.Баби́ч, В.В.Головатий // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Технічні науки». Науковий журнал. – К.: НТУ, 2022. – Вип. 1 (51).

Стаття присвячена обґрунтуванню науково-теоретичних засад та провідних чинників впливу в системі управління оборотними активами на сучасному підприємстві.

Об’єкт дослідження – процеси формування оборотних активів на підприємстві ДП «Укראерорух» в контексті вивчення тенденцій щодо посилення заходів в системі управління.

Мета роботи – поглиблення на основі аналізу формування оборотних активів на окремому підприємстві науково-теоретичних засад та розробка пропозицій з управління оборотними активами в сучасних економічних умовах.

Метод дослідження – теоретичне та аналітичне обґрунтування процесів, пов’язаних з управлінням оборотними активами на підприємстві.

Завдання забезпечення стабільності у всіх важливих для підприємства процесах і видах діяльності є неодмінною умовою його ефективного функціонування, визначальна роль в якому належить саме оборотному капіталу, тобто тій частині активів підприємства які створюють необхідну його матеріальну основу. В статті на основі більш поглибленого дослідження базисних науково-теоретичних засад та аналітичних розрахунків щодо руху обсягів оборотних коштів за окремими структурними елементами на підприємстві ДП «Укראерорух», запропоновано ряд заходів з управління оборотними активами підприємств в сучасних економічних умовах в контексті максимального врахування можливих факторів і пов’язаних з ними ризиків щодо впливу внутрішнього і особливо зовнішнього середовища. Авторами надається власне визначення категорії «оборотні активи»

Результати статті можуть бути використані вітчизняними підприємствами, не залежно від галузі, до якої вони відносяться, в системі поточного фінансового планування і бюджетування та при розробці фінансової стратегії.

Прогнозні припущення щодо розвитку об’єкта дослідження – пошук нових управлінських заходів та запровадження методу оптимізації фінансових рішень, що передбачає реалізацію комплексної моделі грошових розрахунків.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ОБОРОТНІ АКТИВИ, ГРОШОВІ КОШТИ, ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ, ОБСЯГИ, ПІДПРИЄМСТВО, СТРУКТУРА, УПРАВЛІННЯ, ЧИННИКИ ВПЛИВУ, ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ, БЮДЖЕТУВАННЯ.

ABSTRACT

Babich L.M., Holovaty V.V. Current assets management at a modern enterprise. Visnyk National Transport University. Series «Technical sciences». Scientific journal. – Kyiv: National Transport University, 2022. – Issue 1 (51).

The article is devoted to the substantiation of the scientific and theoretical foundations and factors of influence in the management system of current assets at a modern enterprise.

The object of the research is the processes of formation of circulating assets at the enterprise of the State Enterprise «Ukraerorukh» in the context of the study of tendencies to strengthen measures in the management system.

The purpose of the work is to deepen, based on the analysis of the formation of circulating assets at a separate enterprise, the scientific and theoretical foundations and the development of proposals for the management of circulating assets in modern economic conditions.

Research method – theoretical and analytical substantiation of the processes associated with the management of current assets at the enterprise.

The task of ensuring stability in all processes and activities that are important at the enterprise is an indispensable condition for its effective functioning, in which the working capital plays a decisive role, that is, that part of the enterprise's assets that create its necessary material basis. In the article, based on a more in-depth study of the basic scientific and theoretical foundations and analytical calculations on the movement of circulating assets for individual structural elements at the enterprise of the State Enterprise "Ukraerorukh", a number of measures are proposed to manage the circulating assets of enterprises in modern economic conditions in the context of maximum consideration of possible factors and associated risks due to the influence of the internal and especially the external environment. The authors provide their own definition of the category "current assets"

The results of the article can be used by domestic enterprises, regardless of the industry to which they belong, in the system of current financial planning and budgeting and in developing financial strategy.

Forecast assumptions about the development of the object of study - the search for new management measures and the introduction of a method of optimizing financial decisions, which involves the implementation of a comprehensive model of cash settlements.

KEY WORDS: CURRENT ASSETS, CASH, RECEIVABLES, VOLUMES, ENTERPRISE, STRUCTURE, MANAGEMENT, FINANCIAL PLANNING, BUDGETING.

АВТОРИ:

Бабич Людмила Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, Національний транспортний університет, доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту, e-mail: babich_ludmila@ukr.net, тел. +380972727535, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, к. 424, orcid.org/0000-0003-1602-929X.

Головатий Вадим Володимирович, Національний транспортний університет, студент групи ФТ-IV-1 факультету менеджменту, логістику та туризму, e-mail: golovatifvadem@gmail.com, тел. +380971059921, Україна, 01010, м. Київ, вул. Омеляновича-Павленка, 1, orcid.org/0000-0001-9255-0736.

AUTHORS:

Babich Ludmila M., Candidate of Economic Sciences, Associate Professor, National Transport University, Associate Professor of the Department of Finance, Accounting and Audit, e-mail: babich_ludmila@ukr.net, tel. +380972727535, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenka, 1, room 424, orcid.org/0000-0003-1602-929X.

Holovaty Vady V., National Transport University, student of the FT-IV-1 group of the Faculty of Management, Logistics and Tourism, e-mail: golovatifvadem@gmail.com, тел. +380971059921, Ukraine, 01010, Kyiv, str. Omelyanovich-Pavlenka, 1, orcid.org/0000-0001-9255-0736.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Базиліук А.В., доктор економічних наук, професор, Національний транспортний університет, професор кафедри фінансів, обліку і аудиту, Київ, Україна.

Бондаренко Є.В., доктор економічних наук, професор, ЗАТ «УКРАКАДЕМІНВЕСТБУД», директор, Київ, Україна.

REVIEWER:

Bazilyuk A.V., Ph.D., Economics (Dr.), Professor, National Transport University, Professor of Department of Finances, Account and Audit, Kyiv, Ukraine.

Bondarenko E.V., Ph.D., Economics (Dr.), Professor, CJSC «UKRAKADEMINVESTBUD», director, Kyiv, Ukraine.